

2017

HEMSEDAL KOMMUNE

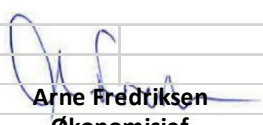
ÅRSREKNESKAP

Oversyn

1	Balanserekneskapen	1
2	Revisjonsberetning	3
3	Økonomisk oversikt - drift	5
4	Økonomisk oversikt - investering	9
5	Økonomisk oversikt – endring arbeidskapital	11
6	Økonomisk oversikt – anskaffelse og anvendelse av midler	11
7	Økonomisk oversikt – Regnskapsskjema 1A og 1B	12
8	Økonomisk oversikt – Regnskapsskjema 2A og 2B	15
	Note 0 - Rekneskapsprinsipp, vurderingsregler og organisering (jfr. KRS 6)	16
	Note 1 - Endring i arbeidskapital	17
	Note 2 - Ytingar til leining og revisor	18
	Note 3 - Pensjon	18
	Note 4 - Anleggsmidlar	20
	Note 5 - Aksjer og andelar	20
	Note 6 - Sal av finansielle anleggsmiddel	20
	Note 7 - Langsiktig gjeld	21
	Note 8 - Avdrag på lån	21
	Note 9 - Garantiansvar	22
	Note 10 - Anna vesentleg forplikting	22
	Note 11 - Finansielle egedelar og forpliktingar	22
	Note 12 - Avsetninger og bruk av fond	23
	Note 13 - Strykingar og rettingar	24
	Note 14 - Endring av rekneskapsprinsipp og rekneskapsmessig meirforbruk	24
	Note 15 - Kapitalkonto	24
	Note 17 - Gebyrfinansierte sjølvkosttenester - etterkalkyle 2017	25
	Note 19 - Vesentlege postar	25
	Note 21 - Etablering og avvikling av KF	25
	Note 23 - Interkommunalt samarbeid etter kommunelova § 27	26

1 Balanserekneskapen

EIENDELER	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016
Anleggsmidler	511 906 922	494 835 597
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg (note 4)	263 961 717	263 816 726
Utstyr, maskiner og transportmidler (note 4)	10 393 095	8 566 296
Utlån	15 444 578	12 895 717
Konserninterne langsiktige fordringer	-	-
Aksjer og andeler (note 5)	1 711 950	1 615 000
Pensjonsmidler (note 3)	220 395 582	207 941 859
Omløpsmidler	141 349 984	116 992 379
Herav:		
Kortsiktige fordringer	1 600 011	1 334 617
Konserninterne kortsiktige fordringer	14 866 115	25 945 390
Premieavvik	10 799 594	11 089 645
Aksjer og andeler	-	-
Sertifikater	-	-
Obligasjoner	-	-
Derivater	565 460	9 782 488
Kasse, postgiro, bankinnskudd	113 518 805	68 840 239
SUM EIENDELER	653 256 907	611 827 977
EGENKAPITAL OG GJELD	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016
Egenkapital	171 254 942	149 797 884
Herav:		
Disposisjonsfond	44 905 099	32 997 035
Bundne driftsfond	12 626 962	13 663 732
Ubundne investeringsfond	23 498 610	14 739 196
Bundne investeringsfond	4 263 268	2 929 812
Regnskapsmessig mindreforbruk	13 068 203	12 363 294
Regnskapsmessig merforbruk	-	-
Udisponert i inv.regnskap	73 022	480 143
Udekket i inv.regnskap	-	-
Kapitalkonto (note 15)	75 305 898	75 110 792
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	-2 486 119	-2 486 119
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)	-	-
Langsiktig gjeld	440 862 209	422 677 721
Herav:		
Pensjonsforpliktelser (note 3)	268 065 744	260 348 128
Ihendehaverobligasjonslån	-	-
Sertifikatlån	-	-
Andre lån (note 7)	172 796 465	162 329 593
Konsernintern langsiktig gjeld	-	-
Kortsiktig gjeld	41 139 756	39 352 371
Herav:		
Kassekredittlån	-	-
Annen kortsiktig gjeld	18 418 806	19 126 008
Derivater	21 430 837	18 613 578
Konsernintern kortsiktig gjeld	-	-
Premieavvik	1 290 113	1 612 785
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	653 256 907	611 827 977

MEMORIAKONTI	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016
Memoriakonto	6 184 314	4 706 036
Herav:		
Ubrukte lånemidler	4 261 185	2 952 916
Ubrukte konserninterne lånemidler	-	-
Andre memoriakonti	1 923 129	1 753 120
Motkonto for memoriakontiene	-6 184 314	-4 706 036
Hemsedal, 8. mars 2018		
 Jan Olav Helling Rådmann	 Arne Fredriksen Økonomisjef	

2 Revisor si beretning

Kommunerevisjon IKS

Til
Kommunestyret i Hemsedal kommune

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Hemsedal kommunes årsregnskap som viser et overskudd på netto driftsresultat med kr. 11.626.099 og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 13.068.203. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunen per 31. desember 2017, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsberetning, men ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Kommunerevisjon IKS

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. For nærmere beskrivelse av revisors oppgaver og plikter viser vi til omtale av dette på vår hjemmeside - <http://kommunerevisjoniks.no/kommunerevisjon-iks/oppgaver/>.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Fagernes 09.04.2018

Age Sandsengen
revisjonssjef/reg.revisor

3 Økonomisk oversikt - drift

	R 2017	Reg. B 2017	Oppr. B 2017	R 2016
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	9 097 330	8 821 648	8 821 648	8 683 390
Andre salgs- og leieinntekter	29 047 037	27 507 351	27 507 351	33 825 858
Overføringer med krav til motytelse 1) og 3)	30 198 524	12 515 251	12 515 251	35 281 467
Rammetilskudd 4)	69 844 762	71 400 000	71 400 000	68 460 294
Andre statlige overføringer 4)	15 471 217	11 176 000	11 176 000	11 119 003
Andre overføringer	101 132	28 000	28 000	2 689 127
Skatt på inntekt og formue 5)	76 757 721	73 000 000	73 000 000	69 719 020
Eiendomsskatt	7 134 659	7 600 000	7 600 000	9 862 159
Andre direkte og indirekte skatter	2 726 836	2 754 000	2 754 000	2 742 761
Sum driftsinntekter	240 379 218	214 802 250	214 802 250	242 383 079
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter 1)	118 568 783	111 652 844	111 277 844	114 072 959
Sosiale utgifter	27 575 926	28 898 945	28 898 945	26 735 654
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	35 313 847	33 445 617	33 610 617	33 739 214
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	33 794 405	33 443 525	33 350 525	39 047 299
Overføringer 2)	11 006 156	7 756 795	6 220 795	11 940 377
Avskrivninger 6)	10 866 514	8 647 560	8 647 560	10 382 211
Fordelte utgifter	-144 100	-	-	-64 417
Sum driftsutgifter	236 981 529	223 845 286	222 006 286	235 853 297
Brutto driftsresultat	3 397 689	-9 043 036	-7 204 036	6 529 782
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	7 512 791	6 832 000	6 832 000	8 201 366
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	-	-	-	-
Sum eksterne finansinntekter	7 512 791	6 832 000	6 832 000	8 201 366
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	2 703 154	2 720 853	2 720 853	2 727 507
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Avdrag på lån (note 8)	7 447 741	6 830 671	6 830 671	6 822 619
Utlån	-	-	-	-
Sum eksterne finansutgifter	10 150 895	9 551 524	9 551 524	9 550 126
Motpost avskrivninger 6)	10 866 514	8 647 560	8 647 560	10 382 211
Netto driftsresultat	11 626 099	-3 115 000	-1 276 000	15 563 233
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	12 363 294	12 363 294	-	9 026 755
Bruk av disposisjonsfond (note 12)	2 339 000	2 339 000	-	2 569 000
Bruk av bundne fond (note 12)	6 774 842	6 018 770	4 205 000	4 008 089
Sum bruk av avsetninger	21 477 136	20 721 064	4 205 000	15 603 844
Overført til investeringsregnskapet	29 896	-	-	35 546
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Avsatt til disposisjonsfond (note 12)	14 267 064	14 252 064	75 000	9 101 755
Avsatt til bundne fond (note 12)	5 738 072	3 354 000	2 854 000	9 666 482
Sum avsetninger	20 035 032	17 606 064	2 929 000	18 803 783
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	13 068 203	-	-	12 363 294

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat syner eit positivt resultat med 11,626 mill. kroner mot budsjettert negativt resultat med 3,115 mill. kroner. Tilsvarande tal i 2016 var eit positivt netto driftsresultat på 15,563 mill. kroner.

Dei vesentlege avvika - UTGIFTER:

1) Netto lønsutgifter (Lønsutgifter korrigerert for del av «Overføringer med krav til motytelse»):

	R 2017	B 2017 - korr.	Avvik
Lønnskostnader inkl. skysskostnader m.m.	118 568 783	111 652 844	6 915 939
Refusjon sjukdom og svangerskap	-6 075 149	-	-6 075 149
Netto avvik lønskostnader	112 493 634	111 652 844	840 790

Kommentar:

Som ein kan sjå er auke i lønsutgifter i stor grad knytt til kostnader ved sjukefråvær som gir refusjon. Det er sær god samanheng mellom dei to begrepa, sjå også punkt 3 nedanfor.

2) Overføringer, skuldast i hovudsak at mva ikkje er budsjettert som eige art og heller ikkje synt. Mva. blir synt i budsjett frå og med 2018.

Dei vesentlege avvika - INNTEKTER:

3) Overføringer med krav om motyting (beløp som ikkje er med i punkt 1))

Overføringer med krav om motytelse	R 2017	B 2017 - korr.	Avvik
Refusjon sjukdom og svangerskap	-6 075 149	-	-6 075 149
Refusjon frå staten	-815 496	-160 000	-655 496
Statstilskot opplæring	-1 854 118	-687 761	-1 166 357
Andre statstilskot	-14 367 541	-7 396 130	-6 971 411
Kompensasjon for merverdiavgift	-4 313 544	-3 355 360	-958 184
Refusjon frå kommuner	-1 252 035	-641 000	-611 035
Refusjon frå private	-615 358	-	-615 358
Vesentlege postar	-29 293 241	-12 240 251	-17 052 990

Kommentar:

Inntekter er bra, men...

Dersom kommunen får meir inntekter enn budsjettert er dette positivt. Det finst likevel ikkje gratis pengar, det er alltid ei forplikting som følgjer med (nokre av inntektene er ganske like i form sjølv om dei er plassert på forskjellig art):

- Refusjon frå staten – tilskot til vidareutdanning lærarar – har sjølv sagt ei utgiftsside på skulebudsjetta
- Statstilskot opplæring – i hovudsak tilskot til opplæring EMA og opplæring av grunnskule-elevar frå asylmottak. Dette har sjølv sagt også ei utgiftsside.
- Andre statstilskot – gjeld i hovudsak vaksenopplæring som har ei utgiftsside, vidare også fleire tilskot til prosjekt. Desse tilskota blir sett av til fond dersom dei ikkje er nytta til føremålet dei er søkt om i året.

Tilskot som blir søkt etter må ha som føremål å gjere organisasjonen betre og meir effektiv med dei ressursane ein har og bør ikkje skape nye behov.

I den grad tilskotet motiverer til utgiftsauke, så kan dette vere utan at kommunestyret har ynskt dette. Tilskot som søkast på bør difor vere som ein del av kommunen sin langsiktige strategi.

4) Andre statlege overføringar

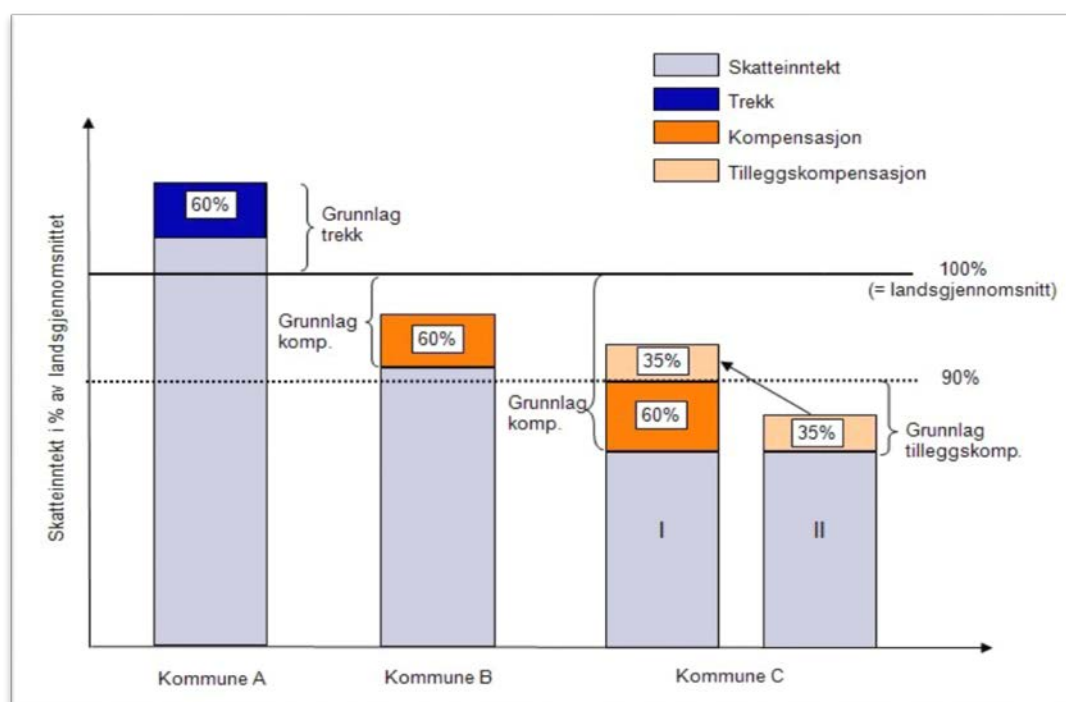
Andre statlege overføringar	R 2017	R 2016	Avvik
Generelt statstilskot flyktningar m.m.	-14 005 418	-10 933 000	-3 072 418
IMDI - ekstratilskot barnehagane	-832 734	-243 000	-589 734
Rentekompensasjon - Husbanken	-633 065	-700 000	66 935
	-15 471 217	-11 876 000	-3 595 217

Det finst mykje pengar i staten og vanskeleg å budsjettere heilt korleis inntektene blir fordelt og berekna. Det er ikkje laga nokon eksakt fordeling av korleis statstilskotet for flyktningar blir nytta, korkje budsjettmessig eller rekneskapsmessig.

5) Skatt og rammetilskot

	R 2017	B 2017 - korr.	Avvik
Rammetilskot	-69 844 762	-71 400 000	1 555 238
Skatt på formue og inntekt	-76 757 721	-73 000 000	-3 757 721
Frie inntekter - inntektssystemet	-146 602 483	-144 400 000	-2 202 483

Rammetilskot og skatt på formue og inntekt heng for mange kommunar saman og eit begrep som utgiftsutjamning blir nytta til å jamne ut dei største skilnadene mellom skatterike kommunar og skattefattige kommunar. Modellen er som synt under:

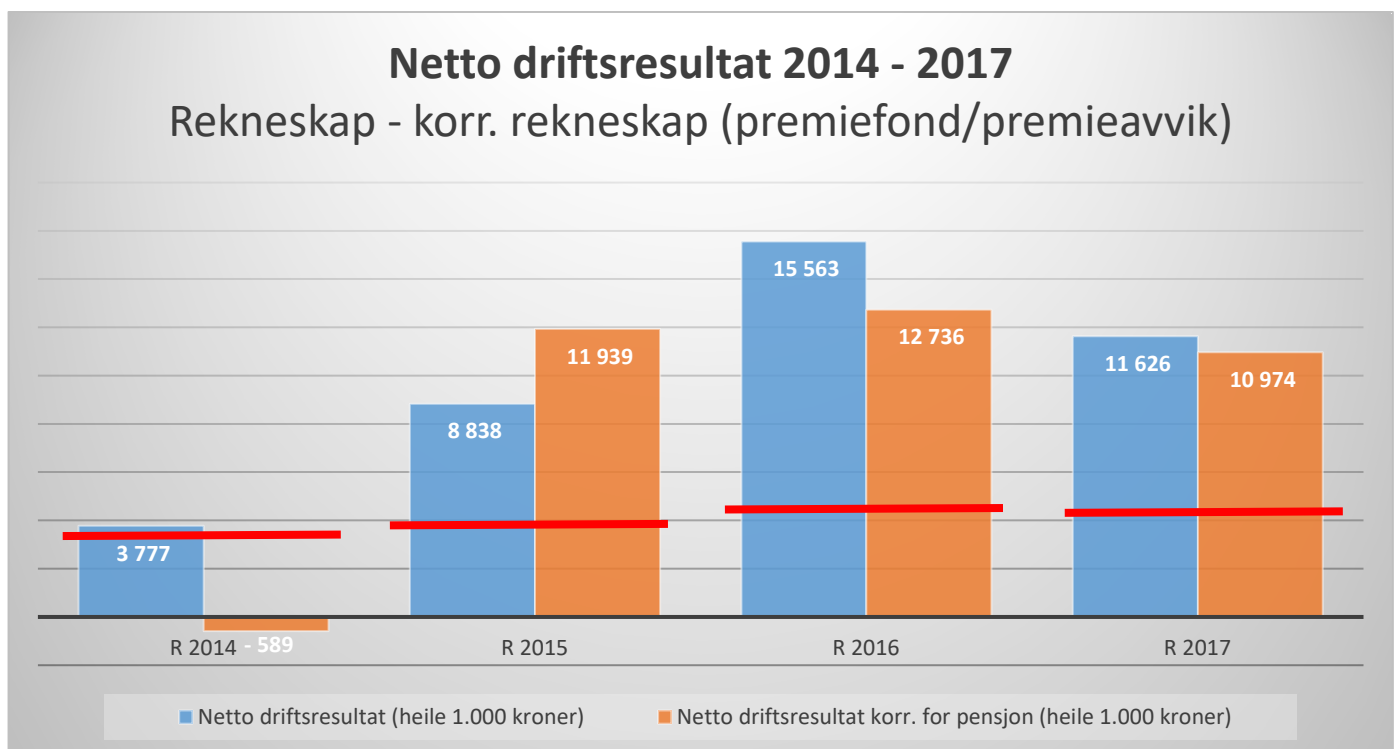
Hemsedal kommune er ein rik skattekommune og vil bli trukke i rammetilskot dersom skatteinntektene aukar meir enn føresett. Administrasjonen kan ikkje vete heilt sikkert kva som blir endring i frie inntekter før skatt for november månad er motteke.

6) Avskrivingar

Avskriving i kommunalt rekneskap er ikkje noko vesentleg begrep med unnatak av berekning av mindre avdrag, sjå note 8.

Regnskapsmessig mindreforbruk

Etter at alle lovmessige og vedtekne avsetningar til fond og tilsvarende bruk av fond er gjort ender Hemsedal kommune med eit regnskapsmessig mindreforbruk på kr. 13.068.202,66. Dette skal kommunestyret ta stilling til korleis skal disponerast i eige sak.

Nokre rekneskapsbegrep – 2014 – 2017 (utvikling):

Den raude streken er målet som blir sett frå «Teknisk beregningsutval for kommunal økonomi» ([TBU](#))

Det er grunn til å undersøke om nokre kostnader er overbudsjettert eller inntekter er underbudsjettert. Samstundes skal ein vere glad for at situasjonen er som den er når kommunen står overfor større investeringar.

4 Økonomisk oversikt - investering

	R 2017	Reg. B 2017	Oppr. B 2017	R 2016
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom 1)	7 640 165	5 100 000	5 100 000	9 680 334
Andre salgsinntekter 2)	860	-	-	4 170
Overføringer med krav til motytelse 3)	5 821 228	10 000 000	11 280 000	2 108 000
Kompensasjon for merverdiavgift 4)	1 710 789	11 387 655	4 977 800	855 009
Statlige overføringer	-	-	-	-
Andre overføringer	-	-	-	-
Renteinntekter og utbytte	-	-	-	-
Sum inntekter	15 173 042	26 487 655	21 357 800	12 647 513
Utgifter				
Lønnsutgifter	377 792	-	-	-
Sosiale utgifter	103 040	-	-	-
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	17 383 050	40 306 994	27 089 000	13 071 998
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	-	-	-	-
Overføringer 4)	1 710 789	-	-	936 797
Renteutgifter og omkostninger	-	-	-	-
Fordelte utgifter	-	-	-	-
Sum utgifter	19 574 673	40 306 994	27 089 000	14 008 795
Finansransaksjoner				
Avdrag på lån	385 387	-	-	1 889 964
Utlån	6 006 758	5 435 000	-	2 175 000
Kjøp av aksjer og andeler	579 837	570 000	550 000	520 126
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsatt til ubundne investeringsfond	13 096 168	16 967 798	10 077 800	13 272 492
Avsatt til bundne investeringsfond	1 333 456	-	-	345 926
Sum finansieringsransaksjoner	21 401 606	22 972 798	10 627 800	18 203 508
Finansieringsbehov	25 803 236	36 792 137	16 359 000	19 564 790
Dekket slik:				
Bruk av lån	16 991 731	18 234 339	6 281 200	10 336 311
Salg av aksjer og andeler	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	4 017 734	-	-	700 344
Overført fra driftsregnskapet	29 896	-	-	35 546
Bruk av tidligere års udisponert	480 143	480 143	-	-
Bruk av disposisjonsfond	20 000	20 000	-	-
Bruk av bundne driftsfond	-	-	-	-
Bruk av ubundne investeringsfond	4 336 755	18 057 655	10 077 800	520 126
Bruk av bundne investeringsfond	-	-	-	8 452 605
Sum finansiering	25 876 259	36 792 137	16 359 000	20 044 933
Udekket/udisponert	73 022	-	-	480 143

Udisponert i investeringsrekneskapen

Når alle kostnader som er gjeld investeringsrekneskapen er ført og all finansiering er gjort ender vi opp med at vi har ført kr. 73.022,35 meir som finansiering enn vi trong for. Det høyrast kunstig ut, men er ikkje dramatisk. Kommunestyret vil behandle kva dei ynskjer å gjere med det udisponerte beløpet når rekneskapen for 2017 er til behandling.

Dei vesentlege avvika - INVESTERINGSUTGIFTER:

Lønsutgifter, sosiale utgifter og kjøp av varer og tenester blir kommentert i hovudpunkt 8.

Overføringar – som for driftsbudsjettet vart ikkje mva. budsjetttert for seg sjølv når det gjeld utgifter. Det er gjort frå budsjett 2018. Motposten er synt under punkt 4).

Dei vesentlege avvika - INVESTERINGSINNTEKTER:

- 1) Sal av driftsmidlar og fast eigedom. Hemsedal har selt litt fleire tomter enn budsjetttert. Inntektene er vanskeleg å budsjettere og ein kan diskutere om ein skal budsjettere med inntektene i det heile teke. Regelen er uansett at tomtesalsinntekter blir sett av til ubunde investeringsfond.
- 2) Andre salsinntekter – eit marginalt beløp å føre og gjeld Geovekst der det er bestemt at inntektene skal settast av til fond som skal brukast til seinare investeringar.
- 3) Overføringar med krav til motyting – gjeld i hovudsak anleggstilskot, statlege tilskot og ev. statleg refusjon. Også for slike inntekter er det utfordrande å budsjettere rett og det vil vere rimeleg å sette av inntektene til ubunde investeringsfond, ev. bunde investeringsfond for inntekter som må rapporterast bruk på.
- 4) Kompensasjon for meirverdiavgift (inntekt) – overføringar (utgift) gjeld same forhold: For investeringsutgifter som ikkje gjeld sjølvkost blir det rekna meirverdi og tilsvarande også momskompensasjon som inntekt.

I budsjett 2017 vart ikkje meirverdiavgift budsjetttert som utgift, men derimot som inntekt. Som ein kan sjå er det relativt stort avvik mellom budsjetttert momskompensasjon og rekneskapsført momskompensasjon. Dette skuldast at ein har nytta momskompensasjon som del av finansieringa. Dette er retta frå og med Budsjett 2018.

Avviket har likevel lita betyding.

5 Økonomisk oversikt – endring arbeidskapital

	R 2017	R 2016
OMLØPSMIDLER		
Endring betalingsmidler	44 678 566	5 913 597
Endring ihendehaverobl og sertifikater	-	-
Endring kortsiktige fordringer	-20 030 909	18 710 353
Endring premieavvik	-290 052	545 949
Endring aksjer og andeler	-	-
ENDRING OMLØPSMIDLER (A)	24 357 605	25 169 899
KORTSIKTIG GJELD		
Endring kortsiktig gjeld (B)	-1 787 384	-3 252 393
ENDRING ARBEIDSKAPITAL (A-B) (note 1)	22 570 220	21 917 506

6 Økonomisk oversikt – anskaffelse og anvendelse av midler

	R 2017	Reg. B 2017	Oppr. B 2017	R 2016
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	240 379 218	214 802 250	214 802 250	242 383 079
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	15 173 042	26 487 655	21 357 800	12 647 513
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	28 522 256	25 066 339	13 113 200	19 238 022
Sum anskaffelse av midler	284 074 516	266 356 244	249 273 250	274 268 614
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	226 115 016	213 530 836	211 631 836	225 471 086
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	19 574 673	40 306 994	27 089 000	14 008 795
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	17 122 877	15 556 524	10 101 524	14 135 216
Sum anvendelse av midler	262 812 565	269 394 354	248 822 360	253 615 097
Anskaffelse - anvendelse av midler	21 261 952	-3 038 110	450 890	20 653 517
Endring i ubrukte lånemidler	1 308 269	-	-	1 263 989
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	-	-	-	-
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Investering	-	-	-	-
Endring i arbeidskapital	22 570 220	-3 038 110	450 890	21 917 506
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Avsetninger	47 575 985	34 573 862	13 006 800	45 230 092
Bruk av avsetninger	26 314 034	39 278 862	14 282 800	24 576 575
Til avsetning senere år	-	-	-	-
Netto avsetninger	21 261 952	-4 705 000	-1 276 000	20 653 517
Int. overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	11 040 510	8 647 560	8 647 560	10 482 174
Interne utgifter mv	11 040 510	8 647 560	8 647 560	10 482 174
Netto interne overføringer	-	-	-	-

7 Økonomisk oversikt – Regnskapsskjema 1A og 1B

Skatt på inntekt og formue	76 758	73 000	73 000	69 719
Ordinært rammetilskudd	69 845	71 400	71 400	68 460
Skatt på eiendom	7 135	7 600	7 600	9 862
Andre direkte eller indirekte skatter	2 727	2 754	2 754	2 743
Andre generelle statstilskudd	15 471	11 176	11 176	11 119
Sum frie disponible inntekter	171 935	165 930	165 930	161 903
Renteinntekter og utbytte	7 513	6 832	6 832	8 201
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	2 703	2 721	2 721	2 728
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Avdrag på lån	7 448	6 831	6 831	6 823
Netto finansinnt./utg.	-2 638	-2 720	-2 720	-1 349
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Til ubundne avsetninger	14 267	14 252	75	9 102
Til bundne avsetninger	5 738	3 354	2 854	9 666
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	12 363	12 363	-	9 027
Bruk av ubundne avsetninger	2 339	2 339	-	2 569
Bruk av bundne avsetninger	6 775	6 019	4 205	4 008
Netto avsetninger	1 472	3 115	1 276	-3 164
Overført til investeringsregnskapet	30	-	-	36
Til fordeling drift 1)	170 739	166 325	164 486	157 355
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	-	-	-	-
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	170 739	166 325	164 486	157 355
Regnskapsskjema 1B - drift (heile 1.000 kroner)	R 2017	Reg. B 2017	Oppr. B 2017	R 2016
10 - Sentraladm.				
Utgifter	35 836	37 244	37 029	33 980
Inntekter	-16 789	-12 628	-12 628	-15 686
Netto-utgifter 2)	19 047	24 616	24 401	18 294
20 - Kultur og oppvekst				
Utgifter	73 439	63 371	62 927	79 222
Inntekter	-17 003	-6 694	-6 694	-24 530
Netto-utgifter 3)	56 436	56 677	56 233	54 692
30 - Helse og omsorg				
Utgifter	75 749	73 206	72 949	71 246
Inntekter	-16 189	-11 513	-11 513	-16 617
Netto-utgifter 4)	59 560	61 693	61 436	54 629
40 - Teknisk				
Utgifter	52 101	50 024	49 101	51 471
Inntekter	-29 473	-26 685	-26 685	-34 094
Netto-utgifter 5)	22 628	23 339	22 416	17 377
Alle avdelingar:				
Utgifter	237 125	223 845	222 006	235 919
Inntekter	-79 454	-57 520	-57 520	-90 927
Netto-utgifter	157 671	166 325	164 486	144 992
Mindreforbruk (overskot)	13 068	-	-	12 363

Rekneskapsskjema 1A og 1B

Rekneskapsskjema 1A og 1B er oversyn som må følgje rekneskapen.

Rekneskapsskjema 1A syner inntekter og kostnader som avdelingane sjølv ikkje kan påverke gjennom eige drift. Del A blir på ein måte dei økonomiske nettorammane som kommunestyret gir verksemdene for å drive med dei gode føremåla.

I Hemsedal er desse verksemdene for ein stor del knytt opp til den politiske organiseringa, sjølv om det finst unnatak.

1) Til fordeling drift:

For rekneskap 2017 syner rekneskapen at det har komme meir til disposisjon enn budsjettert:

	R 2017	B 2017 - korr.	Avvik
Til fordeling drift	170 739 195	166 325 476	4 413 719
Netto avvik til fordeling	170 739 195	166 325 476	4 413 719

Kommentar:

I hovudsak skuldast avviket høgare frie inntekter i form av skatt og rammetilskot. Det er også motteke ein del statstilskot som ikkje var budsjettert som inntekt. I den grad desse ikkje er nytta til føremålet blir dei sett av til bunde fond.

Rekneskapsskjema 1B

Den budsjett- og rekneskapsmessige løysinga gir ein del uklare ansvarsforhold. Brutto-føring av kostnader i budsjettet skapar nokre problem for rapportering, også rapportering av rekneskapsskjema 1B.

Generelt kan seiast at verksemdene har særskild god budsjett disiplin. Netto syner alle verksemdene eit mindreforbruk. Meir nøyaktig informasjon blir gjeve i årsmeldinga.

2) Rådmannen med sentraladministrasjon:

Rådmannen sitt område er ein sekkepost for ymse avvik gjennom budsjettet. Pensjon blir budsjettert og rekneskapsført med ein relativt låg kostnad på dei forskjellige verksemdene og avviket mellom reell kostnad og rekneskapsført kostnad blir ført på rådmannen sitt område som har relativt god ramme til å dekke dette. Det same gjeld moms-kompensasjon – inntekt, der kompensasjonen blir budsjettert og rekneskapsført på rådmannen sitt område.

Frå 2018 er dette endra. Det blir truleg laga ein sak om budsjettjustering som rettar opp forholdet slik at det blir brutto-føring av pensjon på avdelingane og netto-føring av mva på avdelingane (det siste er allereie gjort, men med små avvik).

3) Kultur og oppvekst:

Avvika heng i all hovudsak saman med opplæring av vaksne framandspråklege som også har ei stor, tilsvarande inntektside. Andre vesentlege avvik er løn og refusjon for sjukdom og svangerskap, også desse høyrer saman godt saman.

4) Helse og omsorg:

Tilsvarande som for dei andre områda, så heng meirforbruket mykje saman med tilsvarande refusjon for sjukdom og svangerskap.

5) Teknisk:

Tilsvarande som for dei andre områda, så heng meirforbruket mykje saman med tilsvarande refusjon for sjukdom og svangerskap.

8 Økonomisk oversikt – Regnskapsskjema 2A og 2B

Regnskapsskjema 2A - investering (heile 1.000 kroner)	R 2017	Reg. B 2017	Oppr. B 2017	R 2016
Investeringer i anleggsmidler	19 575	40 307	27 089	14 009
Utlån og forskutteringer	6 007	5 435	-	2 175
Kjøp av aksjer og andeler	580	570	550	520
Avdrag på lån	385	-	-	1 890
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsetninger	14 430	16 968	10 078	13 618
Årets finansieringsbehov	40 977	63 280	37 717	32 212
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	16 992	18 234	6 281	10 336
Inntekter fra salg av anleggsmidler	7 640	5 100	5 100	9 680
Tilskudd til investeringer	-	-	-	-
Kompensasjon for merverdiavgift	1 711	11 388	4 978	855
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	9 839	10 000	11 280	2 808
Andre inntekter	1	-	-	4
Sum ekstern finansiering	36 183	44 722	27 639	23 683
Overført fra driftsregnskapet	30	-	-	36
Bruk av tidligere års udisponert	480	480	-	-
Bruk av avsetninger	4 357	18 078	10 078	8 973
Sum finansiering	4 867	18 558	10 078	9 009
Udekket/udisponert	-73	-	-	-480

Regnskapsskjema 1B - investering (heile 1.000 kroner)			
Brutto investeringer i anleggsmidler - spesifikasjon	R 2017	Reg. B 2017	Oppr. B 2017
001 -Grunnkjøp trafikkareal	872	889	-
004 - Avvik brannstasjon, lager/verksted teknisk	1 072	1 764	1 764
005 - Investering bygg, jfr. Plan for vedlikehold/inv	825	1 000	1 000
006 - Panoramavegen	192	204	-
008 - Utvikling sentralskole + HBU	-	2 000	2 000
009 - Parkeringsareal Tuv oppvekstsenter inkl. bel.	1 176	1 600	-
010 - Ventilasjon Krikken VV	-	-	250
012 - Kjøp av IT ustyr til skole/barnehage/kulturskole	217	295	-
015 - Investeringer inventar skole	59	75	-
016 - Ventilasjon Ulså RA	221	250	250
019 - Avvanning Ulså RA	-	-	1 500
020 - Tiltak gamle Venås bru - overtaking og sikring	-	300	300
030 - Ombygging vannforsyning Holdeskaret/Holdebakke	889	950	500
041 - Ny avløpsledning mellom Flaget - Fiskum	231	500	500
049 - Tiltak trafikktryggleiksplan	-	500	200
057 - Bygdaheimen - velferdsteknologi	-	100	100
094 - Grøndalsvegen	682	5 900	5 900
108 - Høgdebasseng Holdebakken	-	-	450
139 - Ny innløpspumpestasjon Trøim RA	2 926	4 500	1 500
149 - Utbygging Svøo	40	70	-
160 - Rehabilitering ledningsnett (Ulså)	375	273	-
164 - EPC-bygg over 1.000 m2	2 025	11 370	8 375
228 - Utbygging VA-nett via Tinden	4 801	5 016	-
239 - Lettere gangveg Moavegen - Tuv	6	250	-
240 - Utbygging ambulanse / ombygging legekantor	1 255	2 500	2 500
NETTO - investert (i Budsjett er mva. inkl).	17 864	40 306	27 089
MVA med momskompensasjon	1 711	-	-
Totalt - investeringer	19 575	40 306	27 089

NOTER TIL

ÅRSREKNESKAPET

2017

Note 0 - Rekneskapsprinsipp, vurderingsregler og organisering (jfr. KRS 6)

Kommunerekneskapen er finansielt orientert, og skal syne alle økonomiske midlar som er tilgjengelege i året, og bruken av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasserast i det året som følgjer av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar i løpet av året som gjeld kommunen si verksemd, skal gå fram av drifts- eller investeringsrekneskapen i året, enten dei er betalt eller ikkje.

Rekneskapen er avlagt i samsvar med god kommunal rekneskapsskikk samt kommunale regnskapsstandardar (KRS) utgjeve av «Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS)».

Kommunen har ikkje marknadsbaserte verdipapir som inngår i ein handelsportefølje, dvs. verdipapir som løpande vurderast i forhold til kjøp og sal der ikkje realiserte gevinstar pr. 31.12 kan inntektsførast. Kommunen sine omløpsmidlar er vurdert etter lågaste verdis prinsipp av kostnader til anskaffing og verkeleg verdi.

Kommunen har ikkje periodisert variabel løn i desember ved å utgiftsføre påkomme, ikkje utbetalt variabel lønn, men rekneskapen inneheld 12 månader med variabel løn.

Fakturering av vesentlege inntekter for vatn, avløp, eigenbetaling barnehage osv. er periodisert til riktig rekneskapsår ut frå om inntekta er opptent pr. 31.12.2016.

Ved lånefinansiering av investeringar er ikkje renteutgiftene lagt til kostnad til anskaffing i samsvar med anbefalt løysing i KRS nr. 2.

Organisering av kommunen si verksemd

Den samla verksemda til kommunen er organisert innafor kommunen sin ordinære organisasjon med unntak av Hemsedal Energi KF, Kommunerevisjon IKS, Hallingdal brann- og redningsteneste IKS, Hallingdal Renovasjon IKS, Retura Val-Hall AS, Vinn AS, IKA Kongsberg, PPT Nedre Hallingdal IKS og Kommunehelsesamarbeid Vestre Viken. Desse selskapa legg fram sjølvstendige rekneskap.

I tillegg deltek kommunen i interkommunalt samarbeid som Regionrådet i Hallingdal, Skatteoppkreveren i Hallingdal, Felles barnevern i Hallingdal, Felles legevaktsentral og nattlegevakt, IKT Hallingdal, Miljøretta helsevern i Hallingdal og Hallingdal Etablerersenter samt IS riksveg 52.

Note 1 - Endring i arbeidskapital

Del 1 Endring i arbeidskapital bevilgningsregnskapet

Anskaffelse av midler		Regnskap 2017	Regnskap 2016
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	SUM(600:670;700:780;800:895)	-240 379 218	-242 383 079
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	SUM(600:670;700:770;800:895)	-15 173 042	-12 647 513
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	SUM(900:929)	-28 522 256	-19 238 022
Sum anskaffelse av midler	U	-284 074 516	-274 268 614
Anvendelse av midler			
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	SUM(010:285;300:480) -690	226 115 016	225 471 086
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	SUM(010:285;300:480) -690	19 574 673	14 008 795
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	SUM(500:529)	17 122 877	14 135 216
Sum anvendelse av midler	W	262 812 565	253 615 097
Anskaffelse - anvendelse av midler	U+W	-21 261 951	-20 653 517
Endring i ubrukte lånemidler	Bal: 2.91(Rt) - 2.91(Rt-1)	-1 308 269	-1 263 989
Endring i arbeidskapital		22 570 220	21 917 506

Del 2 Endring i arbeidskapital balansen

Tekst	Konto	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Omløpsmidler	2.1		
Endring kortsiktige fordringer	2.13 - 2.17	-20 030 909	18 710 353
Endring aksjer og andeler	2.18	-	-
Premieavvik	2.19	-290 052	545 949
Endring sertifikater	2.12	-	-
Endring obligasjoner	2.11	-	-
Endring betalingsmidler	2.10	44 678 566	5 913 597
Endring omløpsmidler		24 357 605	25 169 899
Kortsiktig gjeld	2.3	1 787 384	3 252 393
Endring kassekredittlån	2.31	-	-
Endring annen kortsiktig gjeld	2.32 - 2.38	2 110 056	3 575 066
Premieavvik	2.39	-322 672	-322 673
Endring arbeidskapital		22 570 220	21 917 506

Note 2 - Ytingar til leing og revisor

Godtgjersle til revisor

Utgifter er fordelt som følgende:

	R 2017	B 2017	R 2016
Rekneskapsrevisjon inkl.attestasjoner og bistand	322 382	360 500	284 276
Forvaltningsrevisjon	207 768		366 769
Kontrollutvalg	38 017		122 925
Møtegodtgjerler og tapt arbeidsforteneste til KU med	14 378	36 000	39 002
Sekretærtjenester	79 972	25 750	42 342
Sum	662 517	422 250	855 314

Ytingar til ordfører

Godtgjersle til ordfører	R 2016	R 2017
Godtgjering - 12 månader	809 803	829 239
Anna godtgjering (telefon, breiband, anna)	4 392	4 392
Pensjon betalt (korr. For premiefond)	18 527	127 257

Ytingar til rådmann

Ytingar til rådmannen ¹⁾	R 2016	R 2017
Løn (grunnlag for ferieåpenger -litr. Oppgåve)	688 846	668 774
Anna godtgjering (telefon, breiband, anna)	4 392	2 562
Pensjon (berekna frå 16,0% og avrunda)	110 000	107 000

¹⁾ For 2017 har det vore tre rådmenn som har vore løna, i tillegg vakanse

Note 3 - Pensjon

Pensjonsordninga i Hemsedal kommune.

Hemsedal har kollektiv pensjonsordning i KLP (Kommunal Landspensjonskasse) og SPK (Statens pensjonskasse) som sikrar ytingsbasert pensjon for tilsette i kommunen. Ordninga omfattar alders og utførepensjon med samla pensjonsnivå på 66% saman med folketrygda. Pensjonane blir samordna med utbetalingar frå NAV.

Hemsedal kommune har vald å ha 100% utjamning for AFP ordning, dvs. at kommunen har ingen vidare forpliktingar knytt til denne ordninga.

Rekneskapsføring av pensjon

Etter §13 i rekneskapsforskrifta skal driftsrekneskapen belastast med pensjonskostnader som er rekna ut frå langsiktige føresetnader om avkasting, lønsvekst og G-regulering.

Pensjonskostnader reknast på ein annan måte enn pensjonspremien som blir betalt til pensjonsordninga.

Forskjellen mellom betalt premie og berekna pensjonskostnad blir kalla premieavvik.

Premieavviket inntektsførast eller utgiftsførast i driftsrekneskapet. Premieavviket amortiserast heilt eller delvis året etter. Frå og med 2014 blir premieavviket amortisert med 1/7 pr. år. Frå 2011 til 2013 1/10 pr. år og frå 2002 til 2010 med 1/15 pr. år. Dette er ein rein papirtransaksjon som må forklarast i årsmelding og som anna note.

Pensjonsmidlane og pensjonsforplikting er ført opp i balansen under anleggsmidlar og langsiktig gjeld.

Utrekningsvilkår (§13-5)

	KLP	SPK
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Forventa lønsvekst	2,97 %	2,97 %
Forventa G-regulering/pensjonsregulering	2,97 %	2,97 %
Forventa avkastning	4,50 %	4,20 %

KLP 2017

Årets netto pensjonskostnad spesifisert (§ 13-1 nr. C)					
PENSJONSKOSTNADER	2016	2017	PREMIEAVVIK	2016	2017
Årets opptjening	10 551 497	10 680 685	Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	13 657 543	13 518 354
Rentekostnad	8 553 885	8 836 482	Administrasjonskostnad	-776 393	-777 601
Brutto pensjonskostnad	19 105 382	19 517 167	Netto pensjonskostnad	-11 254 769	-11 279 121
Forventet avkastning	-7 850 613	-8 238 046	Premieavvik	1 626 381	1 461 632
Netto pensjonskostnad	11 254 769	11 279 121			
Sum amortisert premieavvik	1 176 352	1 408 683			
Administrasjonskostnad	776 393	777 601			
Samlet kostnad (inkl. administrasjon)	13 207 514	13 465 405			
Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser og beregnet akkumulert premieavvik og beregningsforutsetningene (§ 13-1 nr. E):					
PENSJONSFORPLIKTELSE	31.12.2016	31.12.2017			
Brutto påløpt forpliktelse	219 414 863	226 123 145			
Pensjonsmidler	181 970 544	194 050 727			
Netto forpliktelse før arb.avgift	37 444 319	32 072 418			

SPK 2017

Årets netto pensjonskostnad spesifisert (§ 13-1 nr. C)					
PENSJONSKOSTNADER	2016	2017	PREMIEAVVIK	2016	2017
Årets opptjening	2 066 730	2 185 693	Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	2 749 209	2 613 621
Rentekostnad	1 301 687	1 353 391	Administrasjonskostnad	-73 150	-74 669
Brutto pensjonskostnad	3 368 417	3 539 084	Netto pensjonskostnad	-2 352 855	-2 528 368
Forventet avkastning	-1 015 562	-1 010 716	Premieavvik	323 204	10 584
Netto pensjonskostnad	2 352 855	2 528 368			
Sum amortisert premieavvik	-11 891	34 281			
Administrasjonskostnad	73 150	74 669			
Samlet kostnad (inkl. administrasjon)	2 414 114	2 637 318			
PENSJONSFORPLIKTELSE	31.12.2016	31.12.2017			
Brutto påløpt forpliktelse	35 910 603	37 373 850			
Pensjonsmidler	25 971 315	-26 344 855			
Netto forpliktelse før arb.avgift	9 939 288	11 028 995			

Note 4 - Anleggsmidler

	EDB-utstyr, kontor, maskiner	Anleggsmaskiner	Brannbiler	Boliger, skoler,	Adm. bygg,	Tomte	Immaterielle	Sum
	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	ingen	eiendeler	
Økonomisk levetid								
Avskrivningsplan	lineær	lineær	lineær	lineær	lineær			
Anskaffelse 1.1.2017	2 944 708,66	5 487 717,56	30 654 925,95	147 392 032,95	52 820 565,23	33 083 071,20	-	272 383 021,55
Årets tilgang	262 669,00	2 831 993,34	5 506 681,42	6 468 736,00	3 592 702,87	911 890,00	-	19 574 672,63
Årets avgang	-	-	25 168,00	-	-	6 711 200,00	-	6 736 368,00
Anskaffelseskost 31.12.2017	3 207 377,66	8 319 710,90	36 136 439,37	153 860 768,95	56 413 268,10	27 283 761,20	-	285 221 326,18
Akk.avskrivninger pr.31.12.2017	528 501,51	700 587,84	2 770 976,60	5 213 416,02	1 653 031,68	-	-	10 866 513,65
Bokført verdi pr.31.12.2017	2 678 876,15	7 619 123,06	33 365 462,77	148 647 352,93	54 760 236,42	27 283 761,20	-	274 354 812,53
Årets avskrivninger								
Årets nedskrivninger	-	-	-	-	-	-	-	
Tap ved salg av anleggsmidler								
Gevinst ved salg av anleggsmidler								

Note 5 - Aksjer og andelar

Selskapsnamn	Tal aksjer	Pålydande	Bokført verdi 31.12.2017	Bokført verdi 31.12.2016
Gol Skiheiser AS	1)		0	2 500
Visit Hallingdal AS (tidl. Visit Hallingdal AS)	2)		0	11 500
Vinn Industrier AS		1	5 000	5 000
Kommunekraft AS		1	1 000	1 000
Hemsedal bruket AS		15	5 000	75 000
Trøim Stadformingsplan AS	3)		0	34 000
Husfliden Hallingdal AS (tidl. Hallingdal Husflid L/L)			1 000	1 000
Hemsedal Bioenergi AS		1 000	10 000	1 000 000
Nice View Studio AS	4)		400 000	400 000
Strupa-Gravset Hyttefelt AS		5	15 000	85 000
Hemsedal Alpine Arrangement AS	5)	20	1 000	20 000
Kommunerevisjon IKS	6)		124 950	0
Egenkapitalinnskudd KLP			4 605 911	4 046 074
Egenkapitalinnskudd Vestviken 110 IKS			12 890	12 890
			6 330 751	5 673 964

1) Selskapet er opphørd, verdi skrive ned

2) Selskapet er opphørd, verdi skrive ned

3) Selskapet er opphørd, verdi skrive ned

4) Selskapet er under konkursbehandling

5) Selskapet er ikke etablert i Brønnøysundregistrene, men står med verdi i balansen

6) Selskapskapital er skrive opp til del av eigarkapital ved etablering

Note 6 - Sal av finansielle anleggsmidler

Hemsedal kommune har ikke seld finansielle anleggsmidler i 2017.

Note 7 - Langsiktig gjeld

Alle tal i heile 1.000 kroner

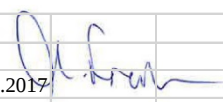
	Restgjeld 31.12.17	Restgjeld 31.12.16
Kommunalbanken	158 999	148 247
Husbanken	10 499	8 884
Lindorff/Opplysningsv.fond	0	66
Sparebank 1	0	175
KLP Kommunekreditt	3 299	4 958
SUM BOKFØRT LANGSIKTIG GJELD	172 797	162 330

Spesifikasjon - gjeldsarter	Restgjeld 31.12.17	Restgjeld 31.12.16
Lån til vidareformidling - Startlån	8 647	8 837
Lån til vidareformidling - idrettslag	2 087	0
Lån til vidareformidling - Utmarkslån	91	0
Selvkostlån - stipulering	40 000	40 000
Kommunale lån - egne inv.	121 972	113 493
SUM BOKFØRT LANGSIKTIG GJELD	172 797	162 330

Note 8 - Avdrag på lån

5. Beregning av minste tillatte avdrag på lån jf KL § 50 nr 1 og 2 (dvs lån til egne investeringer)

Kapittel	Balanseregnskapet	NB ! Tall pr.	01.01.2017	Sum
	Langsiktig gjeld egne investeringer :		162 329 593	
2.41 – 2.42	Ihendehaverobl. lån til egne investeringer		0	
2.43 – 2.44	Sertifikatlån til egne investeringer		0	
2.45 – 2.49	Andre lån til egne investeringer		0	
NB !	Minus Lån til videre utlån og forskudd		-8 883 972	
	Sum langsiktig gjeld egne investeringer		153 445 621	153 445 621
	Anleggsmidler :			
2.27....	Faste eiendommer og anlegg			224 727 784
2.24...	Utstyr, masiner og transportmidler			8 566 296
	Lånefin tomter *1	Ansk.kost	Akk.avskrivning	
2.27...	Bokført verdi tomter 1.1	0	0	0
	Sum anleggsmidler			233 294 080
	Årets avskrivninger jf øk.oversikt drift -11			10 866 513

Beregning av minste tillatte avdrag ut fra forenklet brøk :			
Sum I-gjeld / bokført verdi anl.midler * årets avskrivninger =			
Sum I.gj	Bokf.verdi	Avskrivn	Minste tillatte avdrag
153 445 621	233 294 080	10 866 513	7 147 283
Minste tillatte avdrag overføres til anbefalt note nr 16			
			
Dato / sign:	8.3.2017		

Note 9 - Garantiansvar

Gitt overfor	Hallingdal Renovasjon IKS		Beløp pr. 31.12		Utløper år
	Opprinnelig garanti	Rest-garanti 2017	2017	2016	
lånenummer 20100424	45 000 000	29 250 000	5 909 000	6 363 000	2030
lånenummer 20120184	20 000 000	14 500 000	2 929 000	3 131 000	2032
lånenummer 20110732	-	-	-	606 000	2031
lånenummer 20120644	4 500 000	2 678 230	541 000	727 000	2032
lånenummer 20130238	6 300 000	3 834 810	775 000	885 000	2024
lånenummer 20140140	4 850 000	1 455 000	294 000	490 000	2019
lånenummer 20140141	6 300 000	5 197 500	1 050 000	1 114 000	2034
lånenummer 20150318	2 750 000	1 650 000	333 000	444 000	2020
lånenummer 20150319	5 100 000	4 590 000	927 000	979 000	2035
lånenummer 20160279	2 100 000	1 470 000	297 000	382 000	2021
lånenummer 20160280	6 600 000	6 105 000	1 233 000	1 300 000	2036
lånenummer 20170263	10 000 000	9 375 000	1 894 000	-	2025
lånenummer 20170264	9 500 000	9 500 000	1 919 000	-	2024
Sum garantiansvar	123 000 000	89 605 540	18 101 000	16 421 000	

Gitt overfor	IKA Kongsberg IKS		Beløp pr. 31.12		Utløper år
	Opprinnelig garanti	Rest-garanti 2017	2017	2016	
Lån arkiv-bygg	103 000 000	100 000 000	1 006 380	1 710 845	
Sum garantiansvar	103 000 000	100 000 000	1 006 380	1 710 845	

Note 10 - Anna vesentleg forplikting

Kommunen har ingen andre vesentlege forpliktingar pr.31.12.2017

Note 11 - Finansielle egedelar og forpliktingar

Kommunen har ingen finansielle egedelar og forpliktingar til verkeleg verdi

Note 12 - Avsetninger og bruk av fond

Disposisjonsfond - 25600000 - 25669999	Beløp:
<i>Beholdning 1.1.2017</i>	-32 997 035
Avsetninger til fondet	-14 267 064
Bruk av fondet i driftsregnskapet	2 339 000
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	20 000
<i>Beregnet beholdning 31.12.2017</i>	-44 905 099
<i>Beholdning fra balanse 31.12.2017</i>	-44 905 099

Bundne driftsfond inkl. næringsfond 25100000 - 25299999	Beløp:
<i>Beholdning 1.1.2017</i>	-13 663 732
Avsetninger til fondet - drift	-5 738 072
Bruk av fondet - drift	6 774 842
<i>Beregnet beholdning 31.12.2017</i>	-12 626 962
<i>Beholdning fra balanse 31.12.2017</i>	-12 626 962

Ubundne inv.fond - 25300000 - 25499999	Beløp:
<i>Beholdning 1.1.2017</i>	-14 739 196
Avsetninger til fondet	-13 096 168
Bruk av fondet	4 336 755
<i>Beregnet beholdning 31.12.2017</i>	-23 498 610
<i>Beholdning fra balanse 31.12.2017</i>	-23 498 610

Bundne inv.fond - 25500000 - 25599999	Beløp:
<i>Beholdning 1.1.2017</i>	-2 929 812
Avsetninger til fondet	-1 333 456
Bruk av fondet	-
<i>Beregnet beholdning 31.12.2017</i>	-4 263 268
<i>Beholdning fra balanse 31.12.2017</i>	-4 263 268

Note 13 - Strykingar og rettingar

Driftsrekneskapet er avslutta med mindreforbruk, det har ikkje vore naudsynt med strykingar

Note 14 - Endring av rekneskapsprinsipp og rekneskapsmessig meirforbruk

Verknad av endring i rekneskapsprinsipp blir ført mot eigne eigenkapitalkontoar for endring av rekneskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoar kan ikkje disponerast og negativ saldo skal ikkje dekkast inn

Konto for endring av regnskapsprinsipp	31.12.2017	31.12.2016
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)- feriepengar 1992	-2 438 650	-2 438 650
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift) landbrukskontoret 1994	-47 469	-47 469
Sum	-2 486 119	-2 486 119

Note 15 - Kapitalkonto

KAPITALKONTO			
		01.01.2017 Balanse (kapital)	75 110 792
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Salg av fast eiendom og anlegg	6 736 368	Aktivering av fast eiendom og anlegg	16 480 010
Nedskrivninger fast eiendom	-	Oppskrivning av fast eiendom	-
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	9 598 651		
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	-	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	3 094 662
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	-	Oppskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	-
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	1 267 863	Kjøp av aksjer og andeler	579 837
Salg av aksjer og andeler	-	Oppskrivning av aksjer og andeler	124 950
Nedskrivning av aksjer og andeler	48 000	Utlån formidlings/startlån	1 100 000
Avdrag på formidlings/startlån	1 288 947	Utlån sosial lån	-
Avdrag på sosial lån	-	Utlån egne midler	4 906 758
Avdrag på utlånte egne midler	2 728 787		
Avskrivning sosial utlån	-	Oppskrivning utlån	-
Avskrevet andre utlån	-	Avdrag på eksterne lån	7 833 128
Bruk av midler fra eksterne lån	16 991 731	Urealisert kursgevinst utenlandslån	-
Urealisert kurstap utenlandslån	-	UB Pensjonsmidler (netto)	12 453 723
UB Pensjonsforpliktelse (netto)	8 171 529	Estimatawik pensjonmidler	-
Aga pensjonsforpliktelse	-453 913	Reversing nedskrivning av fast eiendom	-
Estimatawik pensjonforpliktelse	-	Reversing nedskrivning av utstyr, maskiner	-
31.12.2017 Balanse Kapitalkonto	75 305 898		-

Note 17 - Gebyrfinansierte sjølvkosttenester - etterkalkyle 2017

Etterkalkyla for 2017 er utarbeida i samarbeid med Momentum Selvkost AS.

2017 Etterkalkyle selvkost	Vann	Avløp	Renovasjon	Slamtemming	Totalt
Gebyrinntekter	4 557 358	8 103 355	6 291 217	1 287 706	20 239 636
Øvrige driftsinntekter	9 121	16 352	7 029	2 788	35 290
Driftsinntekter	4 566 479	8 119 707	6 298 246	1 290 494	20 274 926
Direkte driftsutgifter	3 332 541	5 135 988	5 618 615	517 322	14 604 466
Avskrivningskostnad	1 140 109	2 376 074	19 914	0	3 536 096
Kalkulatorisk rente (1,98 %)	469 589	673 940	18 335	0	1 161 863
Indirekte netto driftsutgifter	290 902	279 421	161 932	102 991	835 245
Indirekte avskrivningskostnad	1 294	1 573	178	116	3 162
Indirekte kalkulatorisk rente (1,98 %)	50	61	7	5	123
Driftskostnader	5 234 485	8 467 057	5 818 980	620 433	20 140 956
Resultat	-668 006	-347 350	479 266	670 061	133 970
Kostnadsdekning i %	87,2 %	95,9 %	108,2 %	208,0 %	100,7 %
Selvkostfond 01.01	1 093 315	2 540 285	0	0	3 633 600
- Bruk av selvkostfond	-668 006	-347 350	0	0	-1 015 356
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (1,98 %)	15 034	46 859	0	0	61 893
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	440 343	2 239 794	0	0	2 680 137
Fremførbart underskudd 01.01	0	0	-554 184	-1 326 296	-1 880 480
+ Inndekning av fremførbart underskudd	0	0	479 266	670 061	1 149 326
- Kalkulert rentekostnad fremførbart underskudd (1,98 %)	0	0	-5 228	-19 627	-25 855
Fremførbart underskudd 31.12 (inkl. rente)	0	0	-81 146	-675 862	-757 008
Gebyrinntekter	4 557 358	8 103 355	6 291 217	1 287 706	20 239 636
Gebyrgrunnlag	5 225 364	8 450 705	5 811 951	617 645	20 105 666
Finansiell dekningsgrad i % (gebyrinntekter/gebyrgrunnlag)	87,2 %	95,9 %	108,2 %	208,5 %	100,7 %
Regnskapsføringsforslag balanse	Vann	Avløp	Renovasjon	Slamtemming	Totalt
+/- 2.51xxxx Selvkostfond	-652 972	-300 491	0	0	-953 463
+/- 2.92xxxx Memoriakonto selvkostfond	0	0	-473 038	-650 434	-1 123 471
Regnskapsføringsforslag driftsregnskap	Vann	Avløp	Renovasjon	Slamtemming	Totalt
1550 Avsetninger til bundne fond	0	0	0	0	0
1950 Bruk av bundne fond	-652 972	-300 491	0	0	-953 463
Normalgebyr	Vann	Avløp	Renovasjon	Slamtemming	Totalt
Normalgebyr eksklusiv mva.	2 212	4 683	2 445	1 970	11 310
Normalgebyr inklusiv mva.	2 765	5 853	3 058	2 463	14 138

Note 18 - Usikre forpliktingar, betinga eigedelar og hendingar etter balansedagen

Det er ikkje ført nokre kjente postar eller transaksjonar etter at rekneskapen vart avslutta

Note 19 - Vesentlege postar

Det er ikkje gjort slike transaksjonar i 2017

Note 20 - Verknad av endring av rekneskapsprinsipp, rekneskapsestimater og korrigering av tidlegare års feil

Det er ikkje gjort slike endringar i 2017

Note 21 - Etablering og avvikling av KF

Det er ikkje etablert eller avvikla kommunale føretak(KF) i 2017

Note 23 - Interkommunalt samarbeid etter kommunelova § 27

«Interesseselskapet Riksveg 52» vart stifta hausten 2014. Saken vart behandla og vedteke i kommunestyremøte den 9.10.2014. Grunngeving for stifting av selskapet var at alle dei viktige aust-vest-vegane hadde etablert/oppretta interesseselskap som frontar sine saker unnateke RV 52. Interesseselskap RV 52 ivaretek RV 52 sine interesser. Hemsedal kommune er vertskommune for samarbeidet og fører rekneskapen for samarbeidet.

Rekneskapen blir ført av økonomikontoret og går inn i kommunen sitt rekneskap under eige ansvar. Dette er i samsvar med sentrale forskrifter når slike samarbeid ikkje er sjølvstendige rettssubjekt. Dette påverkar ikkje kommunen sitt resultat, med unntak av spesiell kommentar under.

Art	Artstekst	R 2017	R 2016
10500	Annen lønn og trekkpliktig godtgjørelse	-	293
10990	Arbeidsgiveravgift	-	31
11151	Bevertning	3 785	5 354
11207	Annen utgiftsdekking (ikke oppgavepliktig)	-	4 631
11600	Skyss-/kostgodtgjørelser	-	5 252
11702	Andre kjøpte transporttjenester og reiseutle	-	1 972
12700	Andre tjenester (som inngår i egenproduksjon)	130 351	239 277
14290	Moms generell kompensasjonsordning	31 294	60 325
14700	Overføringer til andre	10 000	-
15500	Avsetninger til bundne fond	-	43 190
	Sum utgifter	175 430	360 325
16900	Fordelte utgifter/internsalg ¹⁾	-72 467	-20 000
17290	Kompensasjon for merverdiavgift	-31 294	-60 325
17500	Tilskudd fra kommuner	-20 000	-280 000
19500	Bruk av bundne driftsfond	-51 669	-
	Sum inntekter	-175 430	-360 325
	NETTO - ansvar 4000 - IS RV52	-	-
	¹⁾ Hemsedal kommune har lagt ut kr. 72.467 i påvente av at andre kommuner skal betale for sin del		